Здається, позаду хруснула гілка. Діксон озирнувся і встиг помітити темну тінь, що майнула серед кущів. Він завмер, пильно вдивляючись у зарості. Було зовсім тихо. Високо над головою ширяв, балансуючи у висхідних струменях повітря, якийсь птах, схожий на стерв'ятника, сповнений чекання й надії.

Раптом Діксон почув із кущів тихе нетерпляче гарчання.

Тепер він знав, що його переслідують. Досі це було лише припущення. Але розмиті, ледь помітні тіні були реальними. Вони не зачепили його на шляху до сигнальної станції, спостерігаючи і вирішуючи. Тепер вони готові спробувати діяти.

Він дістав з кобури зброю, перевірив запобіжник, вклав її назад у кобуру й покрокував далі.

З кущів знову почулося гарчання. Хтось терпляче його переслідував, імовірно, вичікуючи, коли він вийде із заростей чагарнику в ліс. Діксон посміхнувся сам до себе.

Ніхто не може заподіяти йому шкоди. У нього є зброя.

Без неї він ніколи не наважився б відійти так далеко від свого корабля. Ніхто не може дозволити собі просто так розгулювати чужою планетою. Але Діксон міг. У нього на поясі висіла зброя, потужніша за будь-яку іншу, — абсолютний захист від усього, що здатне ходити, плазувати, літати чи плавати.

Це — останнє слово у виробництві ручної зброї, найвище досягнення у сфері особистого захисту.

Це була зброя.

Він знову озирнувся. Менш як за півсотні метрів від нього з'явилися три хижаки. На відстані вони нагадували великих собак або гієн. Хижаки гарчали на нього й повільно наближались.

Діксон торкнувся зброї, але вирішив поки що її не використовувати. Ще встигне — нехай підійдуть трохи ближче.

Альфред Діксон був невисокий на зріст, але мав дуже широкі плечі та груди. У нього було світле волосся різного відтінку й світлі вуса із закрученими догори кінчиками, які надавали його засмаглому обличчю відвертого й суворого виразу.

Улюбленим середовищем існування Діксона були земні бари й таверни. Там він, одягнений у плямистий камуфляжний костюм, міг замовляти собі випивку гучним, командирським голосом і пронизувати своїх друзів-пияків суворим поглядом примружених очей блакитно-сталевого кольору. Йому подобалося поблажливо розтлумачувати пиякам різницю між променевою рушницею Сайкса і триствольним кольтом, між марсіанським роговим адліпером та венеріанським скомом і пояснювати, що робити, коли тебе в густому лісі атакує рогатий ранаріанський танк, і як захиститися від нападу крильчастих блищанок.

Дехто вважав Діксона звичайним базікою, але з обережності не висловлював це вголос. Інші ставились до нього як до загалом непоганого хлопця, хоча й з дещо завищеною самооцінкою. "Він просто надто самовпевнений, — пояснювали вони. — Але це легко виправити — варто йому лише загинути або покалічитись".

Діксон свято вірив у силу особистої зброї. За його твердим переконанням, освоєння Дикого Заходу в Америці було не чим іншим, як змаганням між луком і кольтом 44-го калібру. Африка? Спис проти гвинтівки. Марс? Триствольний кольт проти метального ножа. Водневою бомбою можна знищити ціле місто, але захоплювати ворожу територію доводиться звичайним людям, озброєним звичайними гвинтівками й

пістолетами. Навіщо вигадувати якісь незрозумілі економічні, філософські чи політичні причини, коли все так просто?

У своїй зброї він, звісно, був упевнений на всі сто.

Озирнувшись, Діксон помітив, що до перших трьох хижаків приєдналися ще з півдюжини. Тепер вони вже не ховалися й потроху наближалися, роззявивши пащі й висолопивши язики.

Він вирішив почекати ще трохи. Що ближче вони підійдуть, то переконливішим буде ефект.

Свого часу Діксон змінив чимало професій: він був геологорозвідником, мисливцем, золотошукачем, досліджував астероїди. Йому завжди не щастило. Інші відкривали покинуті давні міста, полювали на рідкісних звірів, знаходили рудні жили. Але він цим не переймався. Не щастить, і біс із ним, нічого не вдієш!

Зараз він працював радіотехніком і обслуговував автоматичні сигнальні станції на десятку ненаселених планет.

Що важливіше — йому доручили провести перше польове випробування найсучаснішої особистої зброї. Винахідники сподівалися, що з часом вона стане загальним стандартом спорядження астронавта. Діксон сподівався, що разом із нею здобуде визнання й він.

Він вийшов на узлісся. Його корабель стояв на невеликій галявині серед густого тропічного лісу за дві милі звідси. Увійшовши під щільну тінь дерев, Діксон почув збуджений писк дереволазів. Це були невеликі помаранчеві й блакитні істоти, які уважно стежили за ним із верхівок дерев.

"Схоже на Африку, — подумав Діксон. — Добре було б зустріти тут якусь велику дичину й привезти із собою одну-дві страшні голови з рогами як трофеї".

Дикі собаки позаду нього наблизилися метрів на двадцять. Це були тварини розміром з тер'єра, сіро-бурого кольору, з пащами, як у гієн. Деякі з них кинулися в кущі, щоб обійти збоку й відрізати йому шлях. Настав час показати їм силу зброї. Діксон вийняв її з кобури. Зброя нагадувала старовинний пістоль, була досить важкою і до того ж погано збалансованою. Винахідники обіцяли в наступних моделях зменшити вагу й поліпшити балансування. Але Діксонові вона подобалася і такою. Він зняв запобіжник і відрегулював режим одиночної стрільби.

Зграя із гавканням та гарчанням кинулася на нього. Діксон прицілився у найближчого хижака й вистрілив.

Зброя ледь чутно загула. Перед ним на відстані ста метрів частина лісу просто зникла.

Це був перший в історії постріл з першого дезінтегратора.

Промінь з його дула діаметром менше дюйма віялом розходився до чотириметрової ширини. У лісових хащах на рівні пояса утворився порожній простір конічної форми довжиною у сто метрів. У ньому не лишилося нічого. Дерева, комахи, рослини, кущі, дикі собаки, метелики —усе зникло. Гілки, що звисали згори, там, де їх зачепив промінь, були зрізані, наче гігантською бритвою.

За оцінкою Діксона, він щойно знищив принаймні сім собак. Сім тварин за півсекунди! І ніяких проблем з відхиленням та траєкторією, як при стрільбі з нарізної зброї. Не треба перезаряджати, запасу енергії у дезінтеграторі вистачить на вісімнадцять годин неперервної роботи.

Ідеальна зброя!

Він обернувся і пішов далі, поклавши важкий дезінтегратор у кобуру.

Настала тиша. Лісові мешканці осмислювали новий досвід. За кілька секунд вони оговталися від несподіванки. Блакитні й помаранчеві дереволази знову захиталися на гілках у нього над головою.

Стерв'ятник у небі опустився нижче, біля нього звідкись з'явилося ще кілька чорнокрилих птахів. А в кущах знову почулося гарчання диких собак.

Вони не відмовилися від переслідування. Діксон чув, як хижаки перебігають у заростях по обидві сторони від нього, ховаючись за листям.

Він знову дістав дезінтегратор. Невже вони насміляться спробувати ще раз? Вони насмілилися.

За його спиною з кущів вистрибнув сірий плямистий пес.

Дезінтегратор загув. Собака розчинився на льоту —навколо ледь ворухнулося листя, коли повітря заповнювало вакуум, що утворився.

Ще один пес кинувся на Діксона, і він, трохи насупившись, його знищив. Не можна сказати, щоб ці звірі були аж такими дурними. То чому ж вони ніяк не зрозуміють, що проти нього та його зброї вони безсилі? По всій Галактиці живі істоти швидко зрозуміли, що озброєної людини слід остерігатися. А ці?

Ще три собаки з різних сторін без попередження кинулися на нього. Діксон увімкнув режим неперервної імпульсної стрільби й зрізав їх одним помахом руки, немов косою.

Здійнявся пил, повітря заповнило вакуум.

Він прислухався. Гарчання лунало по всьому лісі. Нові й нові зграї собак збігалися, щоб урвати свою частину здобичі.

Чому вони не бояться?

Раптом він усе зрозумів. Вони не бояться, бо не бачать чого боятися!

Дезінтегратор знищує їх швидко, акуратно й тихо. Собаки, які потрапили під промінь, переважно просто зникають. Вони не вищать в агонії, не виють і не гарчать.

А головне — не чути звуку пострілу, якого вони могли б злякатися, не пахне порохом, не клацає затвор, досилаючи новий патрон...

"Напевно, їм просто не вистачає розуму, аби усвідомити, що саме їх убиває, — подумав Діксон. — Мабуть, вони просто не розуміють, що відбувається, і вважають, що я беззахисний".

Він прискорив крок. "Жодної небезпеки немає, — нагадав він сам собі. — Хоч вони й не розуміють, що ця зброя смертоносна, від цього вона не стає менш убивчою. Але все одно він наполягатиме, щоб у новій моделі вбудували якийсь шумовий пристрій. Напевно, це неважко, а зі звуком постріл буде переконливішим".

Тепер осміліли й дерево лази — вони, ощиривши зуби, розгойдувалися майже на рівні його голови. "Теж, мабуть, хижаки", — вирішив Діксон і, увімкнувши імпульсний режим, вирізав величезні прогалини у кронах дерев.

Дереволази здійняли вереск і поховалися. На землю посипалося листя й гілки.

Навіть собаки на мить замовкли.

Діксон задоволено посміхнувся й у ту саму мить опинився на землі, притиснутий довгим стовбуром, який промінь дезінтегратора перерізав біля кореня. Удар прийшовся на ліве плече.

Зброя випала з рук Діксона й упала за три метри від нього, продовжуючи нищити навколишні кущі. Диксон виповз з-під гілля й кинувся до зброї, але її вже встиг схопити один із дереволазів.

Діксон кинувся на землю. Тварина, торжествуючи, вимахувала на всі боки дезінтегратором. На землю падали гігантські дерева, а повітря потемніло від падаючого листя й галуззя, земля вкрилася глибокими борознами.

Промінь дезінтегратора перерізав стовбур дерева, біля якого щойно стояв Діксон, і зборознив землю біля самих його ніг. Діксон відскочив убік і ледве ухилився від наступного пострілу, який мало не зніс йому голову.

Діксон впав у відчай. Але невдовзі дереволаза здолала цікавість.

Весело тараторячи, він повернув дезінтегратор стволом до себе й спробував заглянути в отвір.

Голова тварини беззвучно зникла.

Діксон одразу перестрибнув траншею, схопив зброю, раніше, ніж інші дереволази, й одразу вимкнув імпульсний режим.

Кілька собак повернулися. Вони стояли неподалік і уважно стежили за ним. Діксон не зважився стріляти. Його руки так трусилися, що це було б небезпечно не стільки для собак, скільки для нього самого. Він повернувся і зашкутильгав до корабля.

Собаки рушили за ним.

Діксон швидко отямився й поглянув на блискучий дезінтегратор, який тримав у руці. Тепер він відчував до своєї зброї куди більшу повагу й неабияк її побоювався. Принаймні значно більше, ніж собаки. Ті, мабуть, ніяк не пов'язували руйнування в лісі з дезінтегратором. Напевне, їм здалося, що раптово налетіла буря. А тепер вона минула, і можна відновити полювання,

Діксон ішов крізь густий чагарник, випалюючи собі дорогу. Собаки по обидва боки не відставали. Час від часу одна з них потрапляла під смертоносний промінь. Але їх було кілька десятків, і вони підступали дедалі ближче.

"Бісові створіння, — подумав Діксон, — чому вони не рахують свої втрати?" Але одразу збагнув, що хижаки навряд чи взагалі вміють рахувати.

Він пробивався крізь зарості. Корабель уже був зовсім поруч. Діксон підняв ногу, щоб переступити через товстий стовбур, що лежав поперек дороги. Раптом стовбур ожив і роззявив величезну пащу біля самих його ніг.

Натиснувши на курок, він не відпускав його цілих три секунди, ледь не зачепивши власні ноги. Чудовисько зникло. Діксон схлипнув, похитнувся і сповз у яму, яку щойно сам зробив.

Він важко упав на дно, підвернувши ліву ногу. Собаки оточили яму, клацаючи зубами й не спускаючи з нього очей.

"Спокійно", — сказав собі Діксон. Двома влучними пострілами він очистив краї ями від хижаків і спробував вилізти з неї.

Але яма мала надто стрімкі схили, до того ж вони оплавилися й перетворились на скло.

Його охопила паніка. Він раз у раз, не шкодуючи сил, кидався на гладеньку поверхню. Усе марно. Діксон зупинився і змусив себе мислити логічно. Він потрапив у цю яму через дезінтегратор, тож нехай дезінтегратор його звідси й витягає.

Натиснувши на спуск, прорізав у ґрунті похилий відкіс і, долаючи біль у нозі, виповз на поверхню.

На ліву ногу він ледве міг ступати. Ще більше боліло ліве плече. "Певно, той стовбур таки зламав мені ключицю", — подумав Діксон і зашкутильгав далі, спираючись на гілку, як на милицю.

Собаки кілька разів кидалися на нього. Він розстрілював їх, але зброя у руці ставала дедалі важчою. Стерв'ятники опустились на землю й посідали на акуратно розрізані променем трупи собак, в очах Діксона час від часу темніло. Він намагався опанувати себе — не можна втратити свідомість, коли довкола собаки.

Нарешті він побачив свій корабель. Діксон незграбно побіг і одразу ж упав. Кілька собак вчепилися у нього.

Одним пострілом він рознiс їх на частини, зрізавши сантиметр підошви власного черевика й мало не зачепивши великий палець. Хитаючись, Діксон підвівся на ноги й рушив далі.

"Оце так зброя, — подумав він. — Смертельно небезпечна для всіх, включаючи стрільця. Винахідника б сюди! Це ж треба бути таким телепнем — створити зброю, якої не чутно!"

Ось, нарешті, й корабель. Поки Діксон вовтузився з люком повітряного шлюзу, собаки оточили його щільним кільцем. Двох, які опинились ближче за інших, він знищив і ввалився всередину, в очах у нього знову потемніло, дихання перехопило. З останніх сил Діксон зачинив люк і сіл на підлогу. Врятований!

І тут він почув тихе гарчання.

Одна із собак примудрилась проникнути всередину разом із ним.

Здавалося, в нього вже не було сили утримувати важкий дезінтегратор, але все ж він повільно підняв руку зі зброєю. Пес, ледь помітний у темряві, кинувся на нього.

Діксон похолов від жаху: він відчув, що в нього немає сили натиснути на спуск. Собака підбирався до горла. Діксона врятував лише мимовільний рух стиснутих пальців.

Звір востаннє завищав і замовк. Діксон знепритомнів.

Прийшовши до тями, він довго лежав, насолоджуючись радісним усвідомленням того, що живий. Діксон вирішив, що варто трохи перепочити. Потім він вшиється звідси, забуде про всі чужі планети й зупиниться в першому ж барі, який трапиться на шляху. Тут він як слід нап'ється! А потім знайде цього горе-винахідника й встромить йому в горлянку дезінтегратор. Впоперек. Винайти зброю, якої не чутно, міг лише маньяк-убивця!

Але все це згодом. А поки-що — яка насолода бути живим, лежати на сонечку, всім тілом відчуваючи...

Сонце? Всередині корабля?

Він сів. Біля його ніг лежала одна собача лапа і хвіст. А перед ним у корпусі корабля зяяв зигзагоподібний отвір сантиметрів вісім у ширину, і довжиною більше метра. Крізь отвір світило сонце. А ззовні у щілину зазирали чотири собаки.

Знищуючи останнього пса, Діксон прорізав корпус власного корабля.

Згодом він помітив ще кілька пробоїн. Звідки вони взялися? Це, напевно, коли він пробивався до корабля. Останні сто метрів. Кілька пострілів, очевидно, зачепили корабель.

Діксон підвівся й уважно оглянув пошкодження. "Чиста робота, — подумав він з байдужістю розпачу. — Так, сер, дуже чиста робота".

Ось перерізані кабелі керування. Отут було радіо. А тут він примудрився одним пострілом влучити одразу в кисневі балони й цистерну с водою — оце результативність! А тут... ну, звісно, тільки цього й бракувало. Найбільш вдалий постріл — він перерізав головну паливну магістраль. Усе пальне, підкоряючись закону тяжіння, витекло назовні, утворило калюжу довкола корабля й просочилося під землю...

"Непогано як на перший раз. — Діксон відчув, що от-от збожеволіє. — Навіть газовим різаком краще не зробиш".

Утім, газовим різаком він нічого б подібного не зробив. Корпус космічного корабля різак не бере. А от старий, добрий, вірний, надійний дезінтегратор...

Рік по тому, не дочекавшись від Діксона жодного повідомлення, із Землі надіслали корабель. Екіпаж отримав наказ поховати рештки, якщо їх буде знайдено, і привезти на Землю дослідний зразок дезінтегратора, якщо вдасться його знайти.

Рятувальний корабель приземлився поруч із кораблем Діксона, а його екіпаж з цікавістю взявся оглядати порізаний і випотрошений корпус.

— Деяким людям, — сказав інженер, — не можна давати до рук зброю.

— Мабуть, так! — сказав старший пілот.

З лісу почувся якийсь стукіт. Вони поспішили туди й знайшли Діксона живим і здоровим, який завзято працював, горланячи пісню.

За рік він збудував дерев'яну хатину й засадив город.

Город був оточений частоколом. Коли рятівники наблизилися, Діксон саме забивав у землю новий кіл замість струхлявілого.

Як і слід було сподіватися, хтось вигукнув: Ти живий?

— Точно, — відповів Діксон. — Щоправда, намучився я, поки не збудував оцей частокіл. Ох і сволота ж ці собаки. Але я їх провчив.

Діксон посміхнувся і вказав на лук, притулений до частоколу. Він був вирізаний з пружного, міцного дерева, а поруч лежав сагайдак, повний стріл.

— Навчилися остерігатися, — сказав Діксон, — коли побачили, як їхні приятелі конають зі стрілою в боці.

-А дезінтегратор?.. — запитав старший пілот.

— Дезінтегратор! — вигукнув Діксон з веселим вогником у очах. — Не знаю, як би я вижив без нього.

Він продовжив свою роботу. Кіл швидко входив у землю під ударами важкого плаского руків'я дезінтегратора.